

PESTVÁR-



MEGYEI

TÜZRENDESZETI KÖZLÖNY

VÁRMEGYEI JELLEGŰ TÜZRENDESZETI LAP.

A PEST-PILIS-SOLT-KISKUNVÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik
minden hó első csütörtökén.Felelős szerkesztő és kiadó:
PAP GEDEON Ö. T. parancsnok
Kiadóhivatal Kiskunmajsa.Előfizetési ára egész évre 4.— K
Hirdetések megállapodás szerint.

Tájékoztató.

Magyar Országos Tűzoltó Szövetség

Székhely: Budapest. Iroda: VII. Rákóczi-ut
38. IV. em. Hivatalos órák délután 2—5.
Elnök: Gróf Széchenyi Viktor. Főtitkár:
Breuer Szilárd. Titkár: Bencze István.

Magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesülete

Budapest, VIII., Kun-utca 2. Hivatalos óra
hétköznapiokon d. u. 5—6. Elnök: Janicsk
Andor. Főtitkár: Blaschnek Hugó. Titkár:
Udvardy Aladár.

Pestvármegyei Tűzoltó-Szövetség

Székhely: Budapest, Vármegyeház. Ügyvivő
alelnök: Serfőző Géza. Titkár: Vargha László.

Tűzoltó Múzeum

Budapest, VIII., Kun-utca 2. Főőrseg.

Budapesti hiv. Tűzoltóság

Főőrseg: VIII., Kun-utca 2.

Budapesti Önkéntes Tűzoltóság

VIII., Kun-utca 2.

Budapesti Önk. Mentő-Egylet

V. Markó-utca 22.

Szaklapok.

Tűzrendészeti Közlöny

A M. O. T. Sz. hivatalos lapja. Felelős-
szerkesztő: Markusovszky Béla. Helyettes

szerkesztő: Erdély Ernő. Kiadóhivatal: Az
Orsz. Tűzoltószövetség irodája, Budapest,
VIII., Rákóczi-ut 38. sz.

Tűzvédelem

Országos jellegű szaklap. Felelős szerkesztő:
dr. Vass János, Eger. Szerkesztőség és kiadó-
hivatal: Eger, Vármegyeház.

Pestvármegyei Tűzrendészeti Közlöny

Pestvármegyei To. Szövetség hivatalos lapja.
Szerkeszti: Pap Gedeon. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Kiskunmajsa.

Tűzrendészeti Lapok

Jásznagykunszolnokmegyei To. Szöv. hiva-
tális lapja. Szerkeszti: Csafár Andor. Szer-
kesztőség és kiadóhivatal: Szolnok.

Vasvármegyei Tűzrendészeti Közlöny

Vasvármegyei To. Szövetség hivatalos lapja.
Szerkeszti: Barabás István. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Vasvár.

Tűzrendészet

Szerkeszti Lukács Gyula. Szerkesztőség és
kiadóhivatal: Zsarnóca. (Bars megye).

Illusztrirte Feuerwehr-Zeitung

Német szaklap. Szerkeszti: Groidl József.
Szerk. és kiadóhivatal: Pozsony

Mentők Lapja

A mentésügy orsz. szervezésének hiv. lapja.
Szerkeszti: dr. Kovács Aladár, Szerk. és
kiadóhivatal: Budapest, V., Markó-utca 22.

KÖHLER ISTVÁN

(ezelőtt Geittner és Rausch tulajdona)

fecskendő, szivattyú és tűzoltószer gyára

Iroda és mintaraktár:

Budapest, VIII., József-körut 14. sz.

Gyár:

Felsővaspálya-utca 5. szám.



Mátray Antal és Társa

Részvénytársaság

Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 33. szám.

Tűzoltólétrák, felszerelések gyára és legolcsóbb beszerzési forrása.
Testületeknek és hatóságoknak részletfizetés mellett is.



Walser Ferencz
 ÖZÉGTULAJDONOSOK:
 WALSER FERENCZ, WALSER JÁNOS, GYÖZŐ GYULA
**TŰZOLTÁSI SZEREK és
 SZIVATTYUK GYÁRA,
 HARANG és FÉMÖNTÖDE**
**BUDAPEST,
 VI. LOMB-UTCA
 34-36**
 VILLAMOS MEGÁLLÓ:
 VACZI ÚT,
 LÁNG GÉPGYÁR
 TELEFON:
 BUDAPEST,
 95-50
 SÜRGÖNYCZIND
 WALSERGYÁR
 LOMB-UTCA BUDAPEST

Tűzoltó felszerelések
 a legjobb kivitelben és a
 legjutányosabban kaphatók

UNISON vállalat

:: BUDAPEST, ::
 VIII., Vas-utca 15. szám.

Kérjen árjegyzéket!!
Oriási megtakarítás!

A „MINIMAX”

ezekkel lehet a kitoró tüzet, esetleg egy, az ököritőhöz hasonló katasztrófát megelőzni. A készülékek beszerzését a m. kir. belügyminiszter ur 5499. számú rendeletében ajánlja az összes vármegyei hatóságok községeik részére a beszerzést elrendelték

A „MINIMAX”

készülékek árai darabonként teljesen felszerelve 60 korona, azzal a kötelezettséggel, hogy a készülékeket karban tartjuk, fölülvizsgáltatjuk és a szükséges töltéseket díjtalanul adjuk. A „Minimax” készülékek Magyarországon magyar munkások által készítettnek és az eredeti bizonyítványok igazolják, hogy több mint 800 esetben kitűnő szolgálatot tettek.

Képviselőket keresünk.

Felvilágosítást díjtalanul adunk.

Magyar Minimax Részvénytársaság Budapest, V. kerület, Rózsa-utca 85. szám.

PESTVÁR-



MEGYEI

TÜZRENDÉSZETI KÖZLÖNY

VÁRMEGYEI JELLEGŰ TÜZRENDÉSZETI LAP.

A PEST-PILIS-SOLT-KISKUNVÁRMEGYEI TŰZOLTÓSZÖVETSÉG HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik
minden hó első csütörtökén.Felelős szerkesztő és kiadó:
PAP GEDEON Ö. T. parancsnok
Kiadóhivatal Kiskunmajsán.Előfizetési ára egész évre 4.— K
Hirdetések megállapodás szerint.

Titkárváltozás.

A vármegyei szövetségek közvetlen vezetésére három fontos szerv hivatott, u. m.: az elnök, az ügyvezető alelnök és a titkár.

Az elnök — a vármegyének mindenkor alispánja — ez idő szerint Fazekas Ágoston — reprezentálja a szövetséget s személyének és állásának fényével emeli annak tekintélyét.

Az ügyvezető alelnök — ez idő szerint Serfőző Géza vm. főjegyző — vezeti a szövetség ügyeit, összeköti a tűzoltóságot a hatóságokkal s mint a tűzoltóügyek vármegyei előadója hatékonyan mozditja elő azt.

A titkár — az ügyvezető elnökkel egyetértőleg intézi a szövetség ügyeit, az elnökség és a testületek közt szorosabb kapcsolatot létesít s elvárható tűzoltói szaktudásával a technikai rész vezetője, tűzoltói életünk mozgó rugója s működési képessége és agilitása a fejlődés fokmérője.

Mig a két első szerv mindenkor pontosan teljesítette kötelességét, — nobilis elnökünk mindenkor kész volt értünk s ügyünkért sikra szállni s ügyvezető Elnökünk a legnagyobb szeretettel s fáradtságos buzgalommal küzdött velünk s körültekintő takarékoságával az ország leggazdagabb szövetségévé emelt (a szövetség jelenlegi vagyona cca 16.000 kor.) addig a titkári tisztség nem mindenkor felelt meg oly hiven kötelességének, mint azt várni lehetett volna. Az az időnként észlelhető nagy-

foku ingadozás, mely szövetségünk fejlődésében tapasztalható — ezt bizonyítja.

A rohamos fejlődést a stagnálás majd az észlelhető visszafejlődés követi, mely egyre jobban fenyegetővé vált. Az elnökség jóakarata hajótörést szenved a titkár agilitásának, szaktudásának és munkakedvének híján, melyet annak más irányu hivatalos és személyi ügyei kedvezőtlenül befolyásolnak sokszor a jóakaratu igyekezet dacára is.

Egy ideális terv lép előtérbe, melyet Serfőző üv. elnök hoz felszínre. Ugyanis a vármegye támogatásával a vármegyei tűzrendészeti felügyelőség és a Szövetségi titkári teendők betöltésére egy állandó s a rendes statusba beosztott tisztviselő alkalmaztatása érdekében tesz lépéseket, hogy így az illető egyedül a tűzoltóügyeknek éljen. A terv keresztülvitele azonban — tekintve a súlyos pénzviszonyokat — egyelőre lehetetlen s így a régi állapotot kell fentartani.

A szövetségi titkári állás — mely különben is ideiglenesen volt betöltve — Varga László i. titkárnak üllői jegyzővé történt megválasztása folytán üresedésbe jött. A titkárválasztás előreláthatólag január hóban lesz megtartva.

Körütekintő gondoskodásra van szükségünk. Jövő fejlődésünkről esik szó. A titkár személyének és határozott szaktudásának garantálni kell mindazon kívánalmakat, melyek a haladást biztosítják.

Örömmel vettük és adjuk tudomásul, hogy ezuttal talált szövetségünk olyan egyént, ki a fenti tűzoltói erényeken kívül

nemcsak országos tűzoltói hirnévvel, de olyan személyi garanciával is rendelkezik, mely nemcsak a fejlődést biztosítja, de összeműködésünkkel vármegyénk vezető szerepét ismét kilátásba helyezi.

S ez a jeiólt: Udvardy Aladár!



EGYESÜLETI ÉLET



Igazgatóválasztmányi ülést tartott szövetségünk szeptember hó 29-én melyen a tagok ha nem is a legteljesebb számban de lelkes hangulatban vettek részt. Az ülést Serfőző Géza üv. elnök vezette. Mint fontosabb tárgy szerepelt a járási tűzfelügyelőknél helyi oktatásokra vonatkozó tervezete melyet a választmány nagybárá helyben hagyott. A véleményezés végett áttét ügyek tárgyalása után elhatározta a választmány, hogy a járási tűzfelügyelőket felhívja a kötelezett tűzoltóság fokozott ellenőrzésére valamint a vármegyei tűzrendészeti-, kéményseprési-, és építési szabályrendeletének a vármegye által történő együttes kinyomtatásának kérését. Végül elhatározta, hogy legközelebbi (január hóban) tartandó közgyűlését a monori testület szíves meghívásának engedve Monoron fogja megtartani, mikor a titkári tisztség betöltéséről is fog intézkedni.

Laktanya átadás Erzsébetfalván. Vármegyei szövetségünk kötelékébe tartozó erzsébetfalvai bajtársaink szeptember hó 21-én ünnepet ültek. E napon történt ugyanis a nagyközség által épített új tűzoltólaktanya és szertár felavatása és átadása. Erzsébetfalva a főváros közvetlen tözsomszédságában lévő nagyközség, sőt a Soroksári ut mentén teljesen összeépült már is Budapesttel. A soroksári utat gyárak szegélyezik s e virágzó gyárvárosrésznek mintegy kiegészítőtelepét képezi Erzsébetfalva, mely tömérdek gyáriüzemnek ad területet. Természetes tehát, hogy e környék fokozott tűzvédelmet kíván meg s a nagy kiterjedésű község tűzvédelmi szolgálatát a jó hírű erzsébetfalvai önkéntes tűzoltóság végzi. Az új laktanya az Attila-utcában épült s a hely kiválasztása nagyon szerencsés volt. Bár a laktanya nincs teljesen a község középpontjában közvetlenül, azonban a terület megválasztása nagy körültekintéssel és józan előrelátással történt, amennyiben a laktanya a jó utaknak mintegy gócpontjában s a gyárak közelségében létesült. A szertár az utca frontjának hosszában fekszik s kifelé nyíló hat tágas kapuja a fővárosi tűzoltólaktanyák építési modorára emlékeztet. A szertár mögött van az istálló, melyben állandóan 3 pár ló van készenlétben, a szertár mellett pedig az őrtanya nyert elhelyezést. A szép épületet tágas udvar egészíti ki, mely nagyságánál s négyszögletű alakjánál fogva kiválóan alkalmas gyakorló területül fog szolgálni s még

abban az esetben is bőven tágas marad, ha mászoház nyer területén a közel jövőben elhelyezést. A laktanya felavatása is ünnepélyes keretekben folyt le, melyben a környékbeli tűzoltóságok testületileg vettek részt s melyen megjelent a község vezetősége és értelmisége is. A bevonulás impozáns volt. Mintegy 300 tűzoltó vett részt a meienben, mely a csepeli tölténygyári tűzoltóság kitűnő zenekarának hangjaira vonult végig a vasúti állomástól a laktanyáig. Az ünnepség a szertár megtekintésével kezdődött, majd az ünneplő testület mutatott be diszgyakorlatot. Utánna diszközgyűlés tartatott. Rosentein Károly parancsnok elnöki megnyitója után Varga Sándor szakaszparancsnok-titkár olvasta fel a testület rövid történetét. Majd a laktanya felavatását végezték a róm. kath. egyház részéről Kokovay János esperes-plébános, pápai káplán, a ref. egyház nevében Szinok Zoltán és az izr. egyház képviselőjében Dr. Kriszhaber Béla lelkészek. Mindhármuk felavató beszéde mély hatást gyakorolt a jelen volt ünneplő közönségre különösen Kokovay esperes-plébános nagyobb terjedelmű beszéde keltett a tűzoltók és a község körében nagy lelkesedést, mert gyönyörűen apostrofálta az önkéntes tűzoltók működését. A község nevében Pázmándy József bíró átadta a parancsnoknak a laktanyát, majd a tűzoltócsapat tett ünnepélyes fogadalmat. Az egyes programszámok között az Erzsébetfalvai Polgári Dalkör adott elő néhány dalt szép precizitással és gondos készűtséggel; Martin János alelnök vezénylessel. Erzsébetfalva tűzoltósága szakképzett csapataival eddig is dicsérettel megfelelt magára vállalt kötelezettségének s most a község-elöljárósága modern berendezésű és gazdag felszerelésű laktanyával teszi lehetővé, hogy tűzoltócsapata a készenléti állapotnak megfelelhessen. Hála és köszönet az áldozatkész községnek s bajtársi elismerés erzsébetfalvai bajtársainknak!

U. A.

A budafoki Önk. Tűzoltóság jubileuma. Megható, bensőséges és minden porcikájában fényesen ünnepelte meg a budafoki Ö. T. tízéves fenállását szeptember hó 7-én. Az ünnepséget hálaadó istentisztelet vezette be, melynek fényét az ottani dalárda és zeneegyesület közreműködése is emelte. A szentmise után a község háza tanács termében gyűlt össze az ünneplő közönség diszközgyűlésre. Francois Lajos parancsnok üdvözölte az egybegyűlteket s ötömösi Geréby Imre főszolgabíró nyitotta meg a diszközgyűlést. Majd Serfőző Géza vármegyei szövetségünk ügyvezető elnöke emelkedett szólásra s meleg bensőséges szavakban üdvözölte a jubiláns egyesületet s tolmácsolta szövetségünk testületinek elismerését. Ezután Dr. Dontzky Árpád emelkedett szólásra s hosszú, tartalmas, szép beszédben méltatta a tűzoltóerényeket s azoknak a faktoroknak elismerést érdemlő munkásságát, kik lehetővé tették ennek a kiváló testületnek rövid tízévi fennállása alatt a teljes sikert. Niedhardt István titkár az egyesület tízéves multját és jele-

nét ismertette s egyben rámutat a jövő feladataira s ennek végeztével ötömösi Geréby Imre a diszközgyűlést berekesztette. A diszközgyűlés után a tűzoltóság diszgyakorlatát szemlélte meg a közönség, mely után mintegy száz terítékű lakomához ültek, melyen a környék intelligenciája is nagy számban vett részt. Délután 3 órakor kezdődött az ünnepség egyik legérdekesebb száma, a tűzoltó zenekarok versenye, melyen 7 zenekar vett részt. Budakeszi, Törökbálint és Torbágy községből 1—1, míg Budajenő és Budaörsről 2—2 zenekar állott ki a versenyre. A bírói tiszteket Bellovits Imre, Siposs Antal, Hackl N. Lajos és dr. Toldy László látták el. A zenekarok a kihuzott sorsszámok szerint állottak fel a versenyre. A megállapított feltételek szerint mindegyiknek kötelezőleg a Hymnust és egy szabadon választott darabot kellett eljátszania. Bátran elmondhatjuk, hogy mindegyiken meglátszott az igyekezet és az alapos készültség. A sörházkertet megtöltő közönség soraiban minden egyes darab után felhangzott a szünni alig akaró taps és éljenzés. Nehéz lett volna odaitélni az elsőséget, ha nem olyannyira zeneértő szakemberek, sőt — mi több — országosan elismert zenei tekintélyek töltötték volna be a bírói tiszteket. Így azonban ítéletük előtt mindenkinek meg kell hajolnia. Az első díjat — Francois 200 K és Weisz Manfréd ezüst-koszorúja — a budakeszi-i, a másodikat — 150 K és Mátray-cég ajándéka — a budajenői, Paxián József vezetése alatti, míg a harmadikat — 100 K — a budaörsi, Hesz János vezetése mellett működő fuvós zenekar nyerte el. A díjat nem nyert többi 4 zenekar pedig költségei fedezésére egyenként 60 koronát kapott. Verseny után a tűzoltószertárból kiindulva fátylás menetben vonultak le a zenekarok ismét a sörházkertbe, ahol ezalatt a zsűri maghozta ítéletét és kihirdette az eredményt. A budafoki Önk. Tűzoltóság fényes multja, szép jelenje és reményteljes jövője Francois Lajos parancsnok nevével van kapcsolatban, ki fáradhatatlan munkásságával és nemes áldozatkészségével emelte azt naggyá, elismertté. Adjon a mindenható Francoisnak nemes munkakedvet, nekünk pedig sok olyan parancsnokot, mint a budafokiaké.

A nagykatái tűzoltóság válsága. A nagykatái közs. képv. testület annakidején elhatározta, hogy új tűzoltó szereket fog beszerezni. Erre hirdetett is árlejtést s a beérkezett ajánlatok felett döntött is, mint azt lapunkban meg is irtuk. A tűzoltószerek beszerzése azon keretben mozgott, amely egy önkéntes tűzoltó egyesület kifogástalan működését feltételezi, amint hogy a felszerelések beszerzése iránt az önkéntes tűzoltó egyesület is tett előterjesztést. Még mielőtt a képviselőtestületi határozat megyei jóváhagyást nyert volna, a helybeli önkéntes tűzoltó egyesület bomlásnak indult s az egylet vezetősége figyelmeztette az előjáróságot, hogy a tűzoltószerek beszerzésénél egyelőre várakozó álláspontot foglaljon el, mert a tűzoltó egylet feloszlás előtt áll s feloszlása esetén a több ezer koronára rugó beszerzés

teljesen feleslegessé válik, tekintve, hogy a község birtokában lévő jelenlegi tűzoltószerek a helyi tűzoltás követelményeinek teljesen megfelelőnek az esetben. ha tűzoltótötestület nincs. Miután a beszerzendő tűzoltószerek nemcsak a vételár költségeivel, hanem a beszerzés folytán szükségessé vált új szertár építésének költségeivel is terhelte volna a községet teljesen ok nélkül és feleslegesen, éppen azért az előjáróság ebben a dologban várakozási álláspontot foglalt el. Miután pedig a tűzoltótötestület a tevékenységét immár megszüntette, gyakorlatokat nem tart s az egyesület feloszlása ennek dacára még ki nem mondatott, ez állapotokat a főjegyző a képviselőtestületnek bejelentette. Mi pedig a szövetség és a tűzfelügyelők figyelmét hívjuk fel s kérjük, hogy a szépen indult tötestületet megmenteni s abba új vért önteni igyekezzenek.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Tűzrendészet.

Irta: Muskó Pál.

(Folytatás és vége)

Az ipari üzemeknél előforduló tüzeseteknek egy újabb és veszedelmes esete állott elő az utóbbi időkben. A miniszteri és törvényhatósági szabályrendeletek megengedik, hogy a benzinmotoros gépekkel minden engedély nélkül beltelken is csépelhetnek, csupán a gépek elhelyezésére vonatkozólag állapítanak meg bizonyos tűztávlatot. A benzin motoros gépeknek ily korlátlan való használata megfelel ott, hol a gép be van építve s a benzin tartályok bizonyos távolságban megfelelő biztonságban vannak elhelyezve. Legutóbb azonban igen sok olyan szerkezetű benzinmotor került használatba, melyek szerkezetüknél fogva szabadon hurcolhatók bárhova s ezzel a gépekkel most már a cséplőgépek hajtására is alkalmazzák, sőt a gőzgépeket majdnem ki is szorítják a használatból. Ezeknek a gépeknek a használata azért veszedelmes, mert a felsebb hatósági rendeletek szerint ezeknek a kezeléséhez nem szükséges szakképzett egyén s a táplálásukra szolgáló benzintartályok elhelyezése a legnagyobb felületességgel s a legegyszerűbb biztonsági intézkedések mellőzésével történik, a minek következtében gyorsan fordulnak elő benzinrobbanások. A benzinmotoros gépek használatát tehát külön kellene szabályozni s ezekkel a beltelken való cséplést teljesen el kellene tiltani s használatát annyira korlátozni, hogy a gép csak beépített helyiségben működhesse.

Robbanások által előidézhető tűzveszedelmek. A robbantó, illetve robbanó anyagok elhelyezése és raktározása szabályrendeletileg vannak megállapítva. Itt tehát csupán arra kell törekedni, hogy a robbanó anyagok kezelése és használata

tánál a kellő elővigyázati szabályokat betartsuk. Ennek ellenőrzése hatósági eljárást kíván. Itt tehát a legnagyobb szigorúsággal kell eljárni, mert a felületes kezelés által nemcsak a vagyoni, de az életbiztonság is veszélyeztetve van. Szabályrendeletileg kellene megállapítani a felelősséget azokiránt, kiket a szabálytalan kezelésből előforduló veszedelmek okozásáért felelősségre vonhatnának.

Az emberi akarat folytán előidézett tüzesetek. Ezen eseteknél rendszerint a gyújtogatásokkal állunk szemben. A fennálló szabályrendeletek a lehető legszélesebb körben intézkednek ugyan a gyújtogatások és a gondatlanságból eredő tüzesetek korlátozására, azonban éppen a leggyakrabban előforduló s hatásában a legnagyobb csapást magában rejtő tűzveszedelmek megakadályozására van kevés gond fordítva. A hatóságok ugyanis arra törekzenek, hogy a gabona cséplések lehetőleg szérüs kertekben végeztessenek. Ott, ahol a beltelkek szűkek s a külterületen megfelelő területek állanak rendelkezésre a gabonák összehordása és elcséplésére, a község összes lakosai által itt végeztetik, sőt a cséplés után is itt rakják össze szalmakészleteiket. Ezt így rendeli a szabályrendelet. Aziránt azonban már nem intézkednek, hogy a lerakott buzakazalok vagy a cséplés után kint hagyott szalmakásók állandó felügyelet alatt álljanak. Pedig éppen ezen mulasztásnak a következménye, hogy igen sok helyen a szérüs kertek kigyulladnak s akkor elég az összes lakosság gabonatermése.

Ennek megakadályozása végett szabályrendeletileg kellene intézkedni, hogy a szérüs kerteknél a behordástól kezdve a cséplések teljes befejezéséig állandó örök legyenek alkalmazva s a szérüs kertekben nagyobb mennyiségű vízkészlet benn tartassék nemcsak a cséplés idején, hanem már a behordás kezdetétől a szalmák teljes elakartatásáig. Közludomás szerint ugyanis a vándorló csavargóknak a legkedvesebb éjjeli pihenői a szérüs kertek. Ezek a csavargók néha részegállapotban bujnak a kazlak közé és öntudatlan állapotukban okoznak tüzesetet. De igen sokszor bosszúból is felgyújtják a behordott gabona kazlakat, mert nem kellő jó indulattal fogadtak a község lakosai által. Az ilyen látogatóktól tehát a szérüs kertek megóvándók volnának. Van azonban a felügyelet nélkül álló szérüs kerteknek más veszedelme is. Ezek a nyári időben felügyelet nélkül csavargó utcai gyerekek, kik játszó helyül szintén nagy előszeretettel használják a szérüs kerteket, hol szabadon cigarettázhatnak, természetesen mit sem törődve az eldobott égő gyufaszál által okozható tűzveszedelemmel. A felsorolt okok tehát indokoltá teszik, hogy a közös szérüs kertek állandó felügyelet alá helyeztessenek.

A felsorolt esetekkel csak részben mutatam ki, hogy a tűzrendészeti szabály rendeleteink nem eléggé részletezik azon eseteket, melyeknek veszélyes volta szigorú óvó intézkedéseket igényelnek. A helyi viszonyok alapos fel-

ismerései azonban még több hasonló veszélyes esetet derítenének ki, minélfogva legcélszerűbbnek tartanám, hogy úgy a törvényhatósági, valamint a községi tűzrendészeti szabályrendeletben a tűzrendészeti felügyelők által a helyszínek szerzett tapasztalataik alapján esetről-esetre módosítottassanak, sőt utasítandók volnának a tűzrendészeti felügyelők, hogy a helyszíni vizsgálatok alkalmával figyelmüket az egyes előfordult esetek okainak kiderítésére is terjesszék ki s hasonló esetek meggátlására vonatkozólag javaslatokat tegyenek felsőbbhatóságainak.

TŰZOLTÓTECHNIKAI ROVATVEZETŐ KÖZLEMÉNYEK :: :: UDVARDY ALADÁR

Új füstemésztő készülék. Id. Mirócky János volt főgépész egy új füstemésztő készüléket szabadalmaztatott, melynek — a feltaláló közlése alapján — a következő leírását adjuk. A találmány lényege az, hogy a tüzelő berendezésből érkező füstgázokat előbb oly kamrába vezetjük, mely üres és arra a célra szolgál, hogy a füstgázokban levő korom, hamu és szénpor nehezebb részei lerakódhassanak; innen egy oly kamrába, melyben vizet fecskendezünk szét, végül pedig egy harmadik kamrába, melyben égetett mérz van és oltott mész hull fölülről lefelé. Ily módon az első kamrában lerakódik a szén- és szénpor, az esetleg még tovább haladó ártalmas részeket a második kamrának vízcseppjei kötik le; a megtisztított füstgázok, amelyek még nagyobb mennyiségű szén- és szénporot tartalmaznak, aztán vagy visszavezethetők a rostélygőz alá, vagy a vízgőzzel és mészpárákkal telített szén- és szénpor helyett is felhasználhatók és így egyfelől az egészségtelen gázok nem jutnak a szabad levegőbe, másfelől a tüzelőanyag és az égési termékek teljesen kihasználhatók. — A füstemésztő készülék alkalmazható gőzkazánoknál, gőzhajókon, vasuti mozdonyokon és cséplő lokomobiloknál, vas- és fémöntődékhöz, központi gőz- és légfűtésnél, ipari és más fűtésnél, házi kéményeknél, amennyiben a szükséges villamos, vagy más hajtóerő rendelkezésre áll. Hogy a füstgázok meg ne torlódjanak, illetőleg, hogy a füstgázok menetsebessége másodpercenként 10 m. legyen, amely sebességre okvetlen szükség van, hogy az égési termékek a lehető legjobban kihasználtságukra, erre a célra egy légsűrítő szolgál.

Tűzoltó porok már nálunk is piacra kerültek. A porok tűzoltó hatása abban áll, hogy a lánggal érintkezve szénsavat fejlesztenek, amely a tüzet kioltja. Tudomásunk szerint még eddig nincsen olyan készülék, amelyből a port egyenletesen szét osztva a tűz fölé lehetne szórni; a port egyszerűen minden különösebb berendezés nélkül ráhintik a tüzre; csak hogy az így kiszórt

por halmokat képez, amelyek nem érintkezhetnek egész felületükön a tűzzel s így a szénsavfejlődés sem lehet elég gyors és intenzív. Legújabbán ismertté vált egy szóróberendezés, amely azonban nem mondható tulságosan tökéletesnek. Hengeralaku tartályból áll ez a vetőkészülék, amelynek mellő nyílását domboru szűrő zárja el; a port a szűrő szítaszzerű nyílásain át szórjuk a tűz felé. Ilyenformán a por felhőt képezve, egyenletesen szétosztva támadja meg a tüzet, ami a szénsav gyors fejlődését eredményezi.

Tűzoltói nyomtatványok legjobb kivitelben kaphatók az Egri Nyomda Részvénytársaságnál Egerben.



H I R E K.



Kérelem. Tisztelettel kérjük igen tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük június hó végével lejárt, hogy azt megújítani sziveskedjenek. Julius elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra. Lapunk változatossága érdekében kérjük a tűzoltói eseményekről bennünket értesíteni. Kérjük lapunk ajánlását. Állandó tudósítóinknak tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Szövetségi közgyűlésünk előre láthatólag január hóban lesz megtartva Monoron.

A szövetségi titkári tisztséget a folyó év végéig Varga Sándor ideiglenes titkár adminisztrálja az ig. választmány határozatából. — A titkári állás betöltése felől január hóban tartandó ig. választmányi ülés határoz. A testületek mintegy egyhangulag Udvardy Aladár a M. Tűzoltó tisztek Országos Egyesületének titkára mellett foglalt állást a szövetségi titkár személyét illetőleg. Az Udvardy személye és tűzoltói hírneve garantálja a Szövetség fejlődésre irányuló törekvéseit.

A. M. Tűzoltótisztek Orsz. Egyesülete október hó 2-án tartotta szokásos havi vitaestélyét és társasvacsoráját a Metropol szálló különtermében.

A cibakházai tűzoltó testület a nagy méltóságu földmivelésügyi Miniszter urtól ajándékba kapott alapító és működő tagjai részére egy 139 kötetből álló testület címével ellátott népkönyvtárt és egy nagy 500 korona értékű vetítőgépet a mely a téli elméleti órák keretében használatba vétetik szakirányu képeivel. A nevezett testület az egyletekben, körökben, iskolákban is tart előadásokat gazd. képekkel, felolvasásokkal és tűzoltás körébe vágó dolgokkal.

Az egri kerületi tűzoltó tanfolyam aug. 3—17-ike között folyt le s azon 47 hallgató vett részt. Mint értesülünk, a tanfolyam ideje alatt látogatta meg Eger városát az árvíz, midőn a mentési munkálatokban a tanfolyam parancsnoksága és hallgatósága jelentős részt vett osztályrészül. A város tanácsa megleghangu köszönetét nyilvánította a tanfolyamnak. A vizsgálat 17-én tartatott s az Országos Szövetség képviselőjében vizsgabiztosul Jászberényi Miklós, Hevesmegye tűzrendészeti felügyelője vett részt.

A Rákosligeti Önkéntes Tűzoltó Testület folyó évi július hó 13-án rendkívüli közgyűlést tartott, mely alkalommal Hanisch György járási tűzrendészeti felügyelőt s Udvardy Aladárt tiszteletbeli parancsnokává választotta.

A Magyar Országos Tűzoltó Szövetség a mult esztendőben pályázatot hirdetett népies, egy előadást betöltő felolvasásra, mely a megelőző tűzrendészetet s a tűzoltói munkálkodást ismerteti. A pályadíj 100 korona volt, azonban a pályázat meddő maradt. A pályadíj újból kitűzetett s az ismételt pályázat alkalmával a pályadíjat lapunk belső munkatársának, Udvardy Aladár országos tiszti egyesületi titkárnak „Tűzesetek megelőzése a mindennapi életben” című munkája nyerte meg.

Lemondás. Veres József, a kiskőrösi járási b) kerületének tűzfelügyelője tisztéről lemondott. Lemondását az igazgató választmány tudomásul vette.

A budapesti önkéntes tűzoltótestület mult évi munkája. A testület anyagi áldozatokat is hozott úgy a testület tagjainak kiképzése, mint a felszerelés kibővítése érdekében. Az automobil benzín fecskendőt átépítették s a tűzoltószerkocsik gyöngfényű lámpáit erősfényű nem robbanó acetilen lámpákkal cserélték fel. A mentőszekrényt is újból felcserélték. Szervezés alatt áll a tűzoltó-muzeum is. A testület résztvevő azonkívül, a „Magyar Országos Tűzoltó-Szövetség” által rendezett tanfolyamon, a közigazgatási tanfolyamon, a tanítóképezde tűzoltói tanfolyamán és a felsőipariskolai harmadéves hallgatók részére rendezett tűzoltói szaktanfolyamon, kiküldött tagjai révén.

A kalocsai tűzoltóság és közönség összeüt-közése. Igazán sajnós az a lépten-nyomon észlelhető nemtörődömség, sőt gyakran szinte más rosszakarat számba menő animozitás, amelylyel néhol még az intelligensebb közönség is, főleg a megelőző tűzrendészet ügyeivel szemben viselkedik. Gyakran megtörténik az, hogy a tűzoltóságnak személy- és vagyonbiztonságra irányuló intézkedéseit figyelembe sem viszik, nem ritkán kihívó viselkedéssel akadályozzák meg a tűzoltóságot feladata teljesítésében. Így történt ez az alábbi tudósítás szerint legutóbb Kalocsán is. Egy multkoriban ott működő cirkusz-előadáson épen a leghivatottab hatóság egyik alkalmazottja szegült ellen a prevenció (megelőző) intézkedéseknek éz a tisztüket becsülettel végző kiküldött tűzoltóőrséget sértő kifejezésekkel illette. Az tör-

tént ugyanis, hogy a kirendelt tűzörség a nagy ponyvasátorban nem engedte meg az ott levő fiatalságnak a szivarozást. Előadás közben egy úr akart rágyújtani cigarettára, mit észrevevén az egyik tűzoltó, illedelmesen felkérte az urat a dohányzás abbahagyására. A felszólított úr azonnal eleget tett a fölhevásnak. Ámde az említett hatósági alkalmazott az illető úr emberhez lépett, őt égő gyufával a dohányzás folytatására biztatta, a tűzoltókat pedig becsmérlő kifejezésekkel illette. Ennek következtében a tűzoltó-parancsnokság, a kiküldött őrség panaszára és kihallgatása után ülésében elhatározta a tudomásulvétel végett közzéadni rendelte, hogy jövőben az engedélyt adó hatóság megkeresése nélkül sem színhazi, sem cirkuszi őrségre nem rendeli ki működő tagjait, nehogy a fentebbihez hasonló inzultusnak tegye ki őket. Ez az eset semmi esetre sem helyezi kedvező világításba a helyi rendőrhatalóságot. Az ügyet egyébként az illetékes tényezők figyelmébe ajánljuk.

Kecskemét város hivatásos tűzoltóságának költségelőirányzata az 1914 évre a következő tételeket tünteti fel; Személyzet fizetése és lakbére 25,000 K, Ruházat 2,939 K, előfogatokra 4,680 K, új szerelvényekre 4,245 K, laktanyafelszerelésre 250 K, dologi kiadásokra 1,000 K összesen 38,134 K.

— **Tűzoltók fegyvergyakorlata.** A Magyar Tűzoltó Tisztek Országos Egyesülete kérelmet intézett a honvédelmi miniszterhez az iránt, hogy a tűzoltók a tűzveszélyes időben ne hivassanak be fegyvergyakorlatra. A honvédelmi miniszter a kérelemre most a következőben válaszolt: „Magyar királyi Honvédelmi Miniszter 257423. szám. Tűzoltói szolgálatot teljesítő legénység fegyvergyakorlata. A m. kir. valamennyi honvéd gyalogezred parancsnokságának. Állomáshelyen. Budapest. 1913. évi március hó 7. én. A magyar tűzoltótisztek országos egyesületének indokolt javaslatára a közérdekre való tekintettel elrendelem, hogy a tűzoltói szolgálatot tényleg teljesítő és ezen körülményt kétségtelenül igazoló fegyvergyakorlatköteles legénység — amennyire ezt a katonai viszonyok és érdekek megengedik — ne ősszel, hanem tavasszal hivassék be fegyvergyakorlatra. Kivétetnek ezen rendelkezés alól a nagyobb városok tűzoltói. Jelen az E—2 útasítás Függelék I. B fejezeténél előjegyzendő rendelet — mely a VI. honvéd kerületi parancsnokságnál fordítandó horvát nyelvre és adandó ki — alárendelt parancsnokságnak kiadatik I—VI. honvéd kerületi parancsnokságnak, valamennyi I—V kerületbeli gyalog, huszár és tüzér ezred, ágyús osztály, valamint kiegészítő parancsnokságnak. A miniszter rendeletéből: Baitz s. k. tábornok. A

másolat hitelül: Bárdos s. k. s. hiv. igazgató. — M. kir. honvédelmi miniszter. 257423. szám. A magyar Tűzoltótisztek Országos Egyesületének Budapest. VIII, Kun-utca 2. szám. Az 1912. évi 205 2912. számú előterjesztésére. A m. kir. honvédségnél a tűzoltói szolgálatot teljesítő legénység fegyvergyakorlatára kiadott intézkedéseimet a fentiekben közlöm. Egyidejűleg értesítem az egyesületet, hogy a közös hadseregbeli legénységre nézve a cs. és kir. hadügyminiszter úr megkeresésemre hasonló intézkedéseket ad ki. A miniszter rendeletéből: Baitz s. k. tábornok.“

Budapest tűzstatisztikája. Dacára annak, hogy Budapest rohamosan fejlődik és a tűzveszélyes telepek körülbelül 100%-ra szaporodtak; a tüzesetek száma ezzel szemben alig emelkedett. Amióta a tűzoltóságot szervezték, 1885. óta lényegesen javult a helyzet, úgy, hogy ma már Budapest Európa félmilliónál nagyobb lakossággal bíró városai között a legelső sorban szerepel tűzbiztonsági szempontból. Budapesten 1885 óta 350—600 között váltakozik évente a tüzesetek száma, ami aránylag nem sok. Szentpétervárott pld 400-ról (1885), 1498-ra (1905) szaporodtak a tüzek. Egyedül München az, amely kevesebb tüzet jegyez fel évente. Az arány Pestre nézve még kedvezőbb, ha a kisebb városokat is sorra vesszük, mert ezek között is számos olyan akad, amely a budapesti tüzesetek számánál is többet kénytelen elviselni.

A múlt év tűzkárai. Az Országos Magyar Statisztikai Hivatal összesítése szerint Magyarországon múlt évben 13.191 tüzeset fordult elő, míg 1911-ben 26.489 volt a tüzesetek száma. A bejelentett károk 43,000,000 koronára rugtak az előző évi 1911-iki 74.7 millióval szemben. Ezekből az összegekből 1353 tüzeset Horvátországban fordult elő és a horvát károk értéke 5,400.000 koronát tett ki. Az utolsó 20 évvel összehasonlítva az 1912 év, középszerű évekhez tartozik, mert a jobb időkben a tűzkárok nem haladtak túl a 35—38 millió koronát. Legsúlyosabb károk pedig az 1904. és 1911. években voltak, az elsőben 63,000.000 koronás, az utolsóban 74,000.000 koronás kárösszegekkel.

Virágfakasztó tűzvész. Egy francia tudományos lap közli, hogy a vidéken egy nagy tűz másodvirágzást idézett elő. A legközelebb álló fák elpusztultak, a 25—50 méternyire levő fák azonban rövid idő múlva virágozni kezdtek. Először úgy magyarázták a dolgot, hogy a tűz idején a nagy melegségben a fákon képződő rügyeket a tűzvész erős melege kifakasztotta. Ennek ellentmond azonban az a körülmény, hogy rendes viszonyok között a virágok képződése huzamosabb időt vesz igénybe, míg a tűz előidézett hő csak átmeneti volt. Sokkal valószínűbb tehát, hogy a virágzást az erős vízvesz-

tés következtében előállott tömeges sejt képződés idézte elő. Minthogy a nagy hőkéfejlődés a levelek egy részét leszárította, a fa gyökere pedig tovább is szívta fel a vizet, a fának életben maradt részei az előbbinél sokkal több vizet kaptak. Minthogy a nedvek így sokkal erősebben keringtek és így a bimbók ugyanolyan körülmények közt, mint tavasszal, kivirultak. Körülbelül ugyanilyen módon szokták a műkertészek télen az orgonát kivirágoztatni. Nyáron ugyanis, amikor elég tartaléknedvesség van a többen, kirángatják a bokrokat és ezeket a szabadon hagyják, míg a levelek leesnek róluk. Ha ezeket a bokrokat télen elültetik és bőven öntözik, újból kivirágzanak.

MENTŐÜGY.

Benzinrobbanás okozta szerencsétlenség statisztikáját gyűjti a griesheimi vegyészeti gyár. Adatai szerint 1912-ben kémiai mosódákban és festőhelyiségekben 13 robbanás történt, amelyből 21 ember súlyosan, 8 könnyebben sérült meg, egy ember pedig életét vesztette. Drogeriákban, gyógytárakban ugyancsak benzinrobbanás fordult elő. Ezeknél 14 ember lelte halálát, 28 pedig súlyosan sebesült és csak 5 ember sérülése volt könnyebb. Egyéb benzinüzemeknél és szállításoknál 50 esetben történt szerencsétlenség, melyből a sebesültek száma 91, (64 súlyos), emberélet pedig 17 esett áldozatul. Motorikus célokra használt benzin 40 esetben robbant fel. 9 ember életét veszítette, 25 súlyosan megsérült, 18 pedig könnyebb sebesülést szenvedett. Világításra használt benzin 7 esetben gyuladt meg, 8 súlyos sérülést s egy ember halálát vonva maga után. A háztartásokban (keztisztítás stb.) 30 szerencsétlenséget jegyeztek fel, melyek 85 sebesülést (köztük 31 súlyos természetűt) okoztak és 7 emberéletet követeltek. Az összes szerencsétlenségek száma tehát egyetlen évben 166 volt s ezeknél 49 ember életét vesztette, 143 súlyosan megsebesült, 63 pedig, bár könnyebben, de szintén megsérült. (M. L.)

Szerkesztői üzenetek.

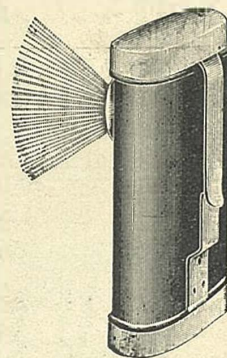
B. L. Kiskőrös. Szives értesítését köszönöm. Éppen jókor jött. Egy reményteljesebb jövőnek nézhetünk elébe. Mi az oka a b) kerületben történt lemondásnak? Üdv! — **K. B.** Tessék az ügyvezető elnök urhoz fordulni. Szívesen veszik. Az ígért sorozatot várjuk. — **M. P.** Kérjük a folytatás szives megküldését. — **K. I. Budapest.** Szives ígéretét amilyen öfömmel vettük, ép úgy fájjaljuk a teljesítés késedelmét. Mikorra számíthatunk arra? Üdv! — **B. K.** A testületek egyszerre fogják azokat megkapni. Hogy mikor, egyelőre nem tudható. — **A. Bp.** Az ígért dolgozatot várjuk. Üdv!

Akkumulátoros kézi, zseb és tűzoltói lámpák
Elektromos vészlámpák

Korányi
Mártonnál

Budapest, Ferenciek-tere 3.

Akkumulátor-gyár.



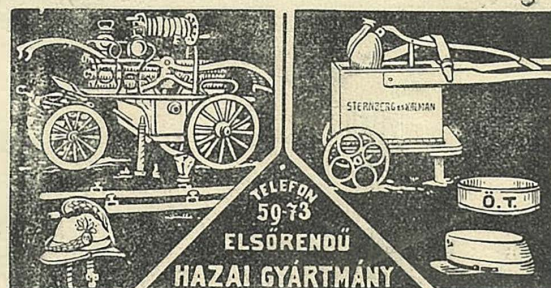
S. KOVÁCS LÁSZLÓ UTÓDAI
NEMES ÉS KAUFER

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETE

:: KECSKEMÉTEN ::

Készít a grafika köréhez tartozó összes munkákat, u. m. üzleti körleveleket, esküvői és eljegyzési kártyákat, árjegyzékeket, béli meghívókat, gyászlapokat és ives falragaszokat a leggyorsabb időből a legszebb kivitelben. Mérsékelt árak! Telefon 2—24.

A Magyar Kir. Államvasutak szerződéses szállítói.



STERNBERG és KÁLMÁN

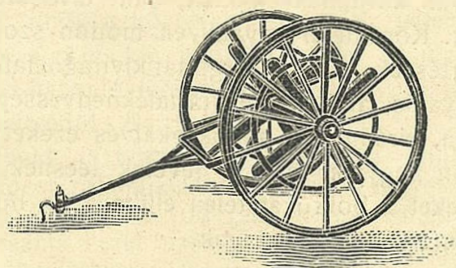
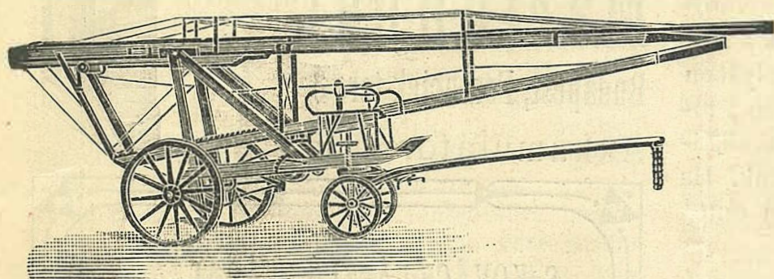
BUDAPEST, VII. JÓZSEFKÖRÚT 35.



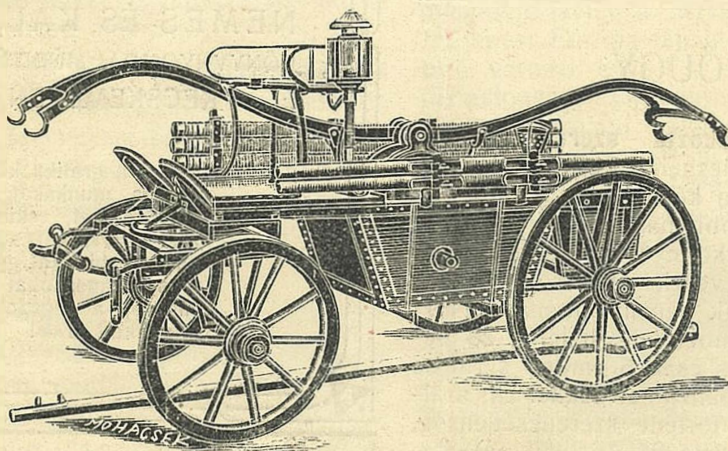
FEIK ÉS TRÉBA, BUDAPEST

V. KERÜLET, LIPÓT-KÖRUT 22. SZÁM.

SÜRGÖNYCIM: FERÉBA, BUDAPEST. TELEFON 168—80.



Kocsi és moz-
donyfecsken-
dők, gőzfecs-
kendők, ben-
zinmotor fec-
sken-
dők és szén-
savafecsken-
dők. Szer- és személy
szállító kocsik.
Kutak. Víz-
hordó-
és öntöző-
lajtok
és köztisztasági
eszközök.



Létrák, tömlő-
molák. Tűzoltó-
fel-
szerelések az or-
szágos tűzoltó-
egyesületszabvá-
nyai szerint.
Mentő-eszközök.
Védelmi és biz-
tonsági eszközök
Bontószer-
számok és egyéb
szerelések.



A tűzoltószakmába vágó mindennemű felszerel-
sekről és a tűzoltóságoknak szükséges cikkekről
kivánatra különleges képes nagy árjegyzékünket
ingyen és bérmentve küldjük.

Mátray Antal és Társa

Részvénytársaság

Budapest, VI., Teréz-körút 33. sz.



Sürgőnycim: 22—26 Mátfiek.



Szabadalmazott
„RAPID”
láncos
kutszivattyuk
egyedüli gyártói.

Több mint 15,000 drb. használatban.

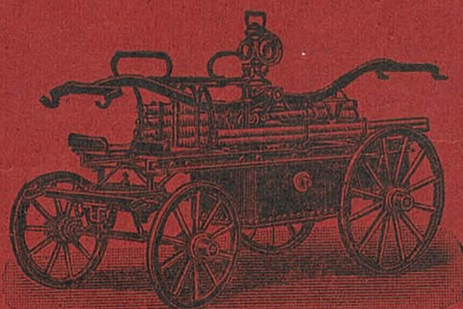
Seltenhoffer Frigyes Fiai

cs. és kir. udvari szállítók

Alapított
1816-ban

Sopron.

Alapított
1816-ban



Ajánlják elismert kűtűnő gyártmányaikat űm
tűzifecskendőköt és mindennemű

tűzoltó-felszereléseket,

kutszivattyukat gazdasági és házicélokra,
pöcegödörtisztító-gépeket és trágyalészi-
vattyukat. Harangokat és vasharangállvá-
nyokat. Házi vízvezetékeket és fürdőberen-
dezéseket. Öt-évi jótállás. Kedvező feltételek.
Képes árlapok és költségvetések ingyen.

Budapesti

Szabóiparosok Termelő-Szövetkezete,
mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja.

B u d a p e s t,
VII. kerület, Hársfa-utca 24-ik szám.

Alapított 1900-ban.
Telefon 90—27. szám



Készit mindennemű egyenruhát, sap-
kát. Szállítója több vidéki rendőr-
hatóságnak, tűzoltótestületnek, pénz-
ügyőrségnek, vármegyének, Budapest
városának, a m. kir. államvasutaknak,
a bpesti m. kir. postaigazgatóságnak.

Üzemében 600 kis-
iparost foglalkoztat

Előirásos elsőrendű
tűzoltótisztű és le-
gényiségi sapkákat
készit:



NÉMETH FERENC sapkagyáros KISMARTON.

Telefon interurban 35. sz.

Teljes tűzoltói felszerelések, ruházat, kűrtök
balták, sisakok stb. Egyleteknek részletfizetésre is
Kitűntetve Páris: aranyéremmel és kereszttel
Kivánatra árajánlattal és mintákkal szolgálók

MARX és MÉREI

tudományos műszerek gyára
Budapest, VI., Bulcsu-utca 7. sz.

Feszmérők, pyrometerek, őr-
ellenőrző-órák, HŐMÉRŐK
éslaboratóriumi berendezések

Az ország ezirányu legnagyobb üzeme.

Alapított 1858-ban.

Sürgőnycim: Szivattyár Budapest.

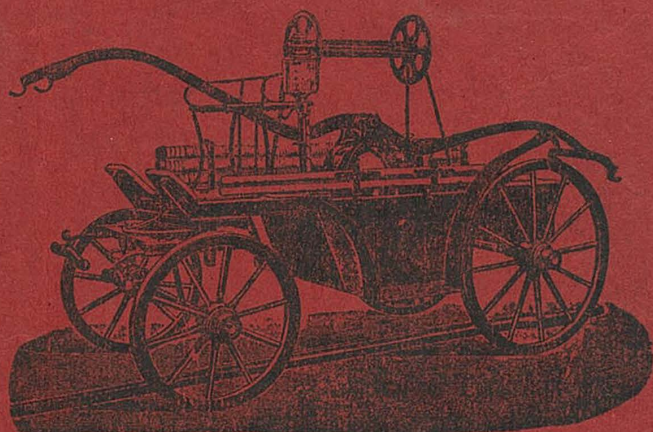
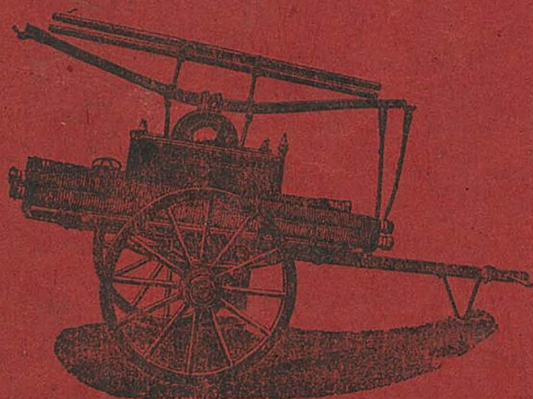
Alapított 1858-ban.

Telefonszám: 72—08, vagy 72—09.

TEUDLOFF-DITRICH Budapesti Armatura Szivattyu és Gépgyár R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 69. szám.

József Főherceg Ő cs. és kir. Fensége udvari szállítója.



Községi kocsifecskendők, két- és négykerekű mozdonyfecske-
ndők, hidroforok, vészvonalok, kertifecskendők stb.

Gőzfecskendők, benzinmotorfecskendők, kombinált benzinmotor és kézfecskendők, szénsavas fecskendők. Szer- és személyszállító kocsik, vízhordó- és öntözőlajtok. Pöcegödörtisztító készülékek.



Mérga-szivótömlők és kender-nyomtömlők. Kutszivattyúk városi, gazdasági, házi tűzoltócélra, kézi járgány és géphajtásra, bármely mélységre. — Az eddig szállított fecskendők száma 18,000.